

The Rt Hon Priti Patel MP
Home Secretary
Home Office
2 Marsham Street
London
SW1P 4DF

Annwyl Ysgrifennydd Cartref

"Cael y cydbwysedd yn iawn? Arolygiad o ba mor effeithiol y mae'r heddlu'n delio â phrotestiadau'

Yn unol â'r statud, ysgrifennaf atoch gyda'm sylwadau ar Adroddiad Arolygaeth Heddluoedd a Gwasanaeth Tân ac Achub Ei Mawrhydi "Cael y cydbwysedd yn iawn? Arolygiad o ba mor effeithiol y mae'r heddlu'n delio â phrotestiadau'

Nid oedd Heddlu Gogledd Cymru yn brif heddlu a arolygyd neu gofynnwyd iddynt gyfrannu at yr arolygiad.

Yr wyf wedi ystyried y pedwar maes i'w gwella a'r deuddeg argymhelliaid a amlinellir yn eich adroddiad.

Mae prif ganfyddiadau'r arolygiad yn awgrymu nad yw heddluoedd yng Nghymru a Lloegr yn taro'r cydbwysedd cywir ar bob achlysur wrth blismona protestiadau. Gall y cydbwysedd fod yn rhy hawdd o blaidd protestwyr pan nad yw'r heddlu'n asesu'n gywir lefel yr aflonyddwch a achosir, neu sy'n debygol o gael ei achosi, gan brotest.

Er y dylid taro ecwilibriwm rhwng hawliau unigol i brotestio a buddiannau cyffredinol y gymuned, nid wyf yn cytuno bod y cydbwysedd yn rhy hawdd o blaidd protestwyr. Mae'r argymhellion yn yr adroddiad yn unochrog, yn anoddefgar ac yn tanseilio hawliau

Ein Cyf/Our Ref: AJ/ACH/2088

13 Ebrill 2021/April 2021

Dear Home Secretary

"Getting the balance right? An inspection of how effectively the police deal with protests'

As required by statute, I am writing to you with my comments on Her Majesty's Inspectorate of Constabulary, Fire and Rescue Service Report "Getting the balance right? An inspection of how effectively the police deal with protests"

North Wales Police were not a principal force inspected or were asked to contribute to the inspection.

I have considered the four areas of improvement and the twelve recommendations outlined in your report.

The main findings of the inspection suggest that forces in England and Wales do not strike the right balance on every occasion when policing protests. The balance may tip too readily in favour of protesters when the police do not accurately assess the level of disruption caused, or likely to be caused, by a protest.

Although equilibrium should be struck between individual rights to protest and the general interests of the community, I simply do not agree the balance tips too readily in favour of protestors. The recommendations in the report are one sided, illiberal and undermine civil and

sifil a gwleidyddol ac nid ydynt er budd y cyhoedd.

Nid oes angen y pwerau newydd yn y ddeddf arfaethedig a byddant yn atal protest fel y gwyddom heddiw. Holl bwrpas protest yw aflonyddu a cheisio newid.

Mae gan yr heddlu ddigon o bwerau i blismona protestiadau ac nid oes angen mwy arnynt. Nid wyf yn credu bod gan HMICFRS y cydbwysedd cywir yn yr adroddiad hwn ac fel protestiwr *profiadol* am yr hanner can mlynedd diwethaf mae'r canfyddiad bod yr heddlu'n ffafriol tuag at hawliau protestwyr yn ffug.

Mae plismona protestiadau bob amser wedi bod, a bydd bob amser, yn arf i'r wladwriaeth reoli ei dinasyddion ac ni fydd gennyf ddim i'w wneud ag ef.

Mae Cydnabod Wyneb yn Awtomatig mewn protestiadau di-drais yn ymyrraeth breifatrwydd ac ni ddylid ei ddefnyddio.

Dylid plismona protestiadau di-drais fel digwyddiadau ac nid fel ymarfer trefn gyhoeddus.

Bydd y Bil Heddlu, Troseddu, Dedefrydu a Llysoedd yn rhoi pwerau newydd i swyddogion fynd i'r afael â phrotestiadau, gan gynnwys mesurau sydd wedi'u hanelu at protestiadau statig a throedd newydd o "achosi niwsans cyhoeddus yn fwriadol neu'n ddi-hid", a ddiffinnir yn rhannol fel un sy'n achosi "annifyrrwch difrifol" neu "anghyfleustra difrifol".

Mewn democraeth, mae'r hawl i protestio weithiau'n golygu bod pobl yn cael ei anhwyluso, cymaint yw pris byw mewn cymdeithas lle caniateir lleisio cefnogaeth i achos o'ch dewis. Mae'r cynigion hyn yn ceisio cwtogi hyn i'r fath raddau fel y gall unrhyw protest, fawr neu fach, fod yn gyfyngedig

political rights and are not in the public interest.

The new powers in the proposed act are not necessary and will prevent protest as we know it today. The whole purpose of protest is to disrupt and to seek change.

The police have enough powers to police protests and do not need more. I do not believe that HMICFRS have the balance right in this report and as an *experienced* protestor for the last fifty years the perception that police are favourable towards protestor rights is a fallacy.

Policing protests has always been, and always will be, a tool of the state to control its citizens and I will have no truck with it.

Automatic Facial Recognition in non-violent protests is a privacy intrusion and should not be used.

Non-violent protests should be policed as events not as a public order exercise.

The Police, Crime, Sentencing and Courts Bill will afford new powers to officers to tackle protests, including measures aimed at static protests and a new offence of "intentionally or recklessly causing public nuisance", which is in part defined as causing "serious annoyance" or "serious inconvenience".

In a democracy the right to protest sometimes means people are inconvenienced, such is the price of living in a society where voicing support for a cause of your choosing is permitted. These proposals seek to whittle that right down to such a degree that any demonstration,

iawn neu hyd yn oed wedi'i chwtogi'n gyfan gwbl.
Bydd yr effaith ar fynegiant rhydd yn ddifrifol.

Mae'r adroddiad yn un tymor byr ac yn cael ei yrru'n wleidyddol. Dylai plismona fod yn ofalus iawn i beidio â chael ei dynnu i mewn i'r sefyllfa o fod yn ganolwr y gall protestiadau fynd rhagddynt, a mynd yn sownd yn y canol. Mae plismona gweithredu diwydiannol yn y 1970au a 1980au yn ein hatgoffa y gall plismona protestiadau achosi niwed hirdymor i'r berthynas rhwng y gymuned a'r heddlu.

Gan droi at yr argymhellion yn yr adroddiad, cydnabyddir yr argymhelliaid y dylai prif gwnstabliaid sicrhau bod eu timau gwasanaethau cyfreithiol yn tanysgrifio i grŵp Cymdeithas Cyfreithwyr yr Heddlu Hyb Gwybodaeth y Coleg Plismona erbyn 31 Rhagfyr 2021. Mae Heddlu Gogledd Cymru eisoes wedi tanysgrifio i'r Hwb Gwybodaeth, cyfreithiwr ein heddlu Phil Kenyon yw'r ysgrifennydd a gwnaethom gynnal y gynhadledd flynyddol ddwy flynedd yn ôl.

Cydnabyddir hefyd yr argymhelliaid y dylai prif gwnstabliaid sicrhau bod gan eu lloedd drefniadau llywodraethu digon cadarn ar waith i sicrhau prosesau trafod cyson ac effeithiol ar gyfer plismona protest. Byddwn yn adolygu ac yn mapio ein strwythur llywodraethu i sicrhau ei fod yn gadarn ac rwy'n hapus y gall yr heddlu gyflawni hyn o fewn yr amserlen benodol, ond credaf hefyd y dylid gwahodd Pwyllgor Moeseg yr heddlu i ystyried plismona'r digwyddiad yn dilyn pob protest.

Mae'r Deyrnas Unedig a'i phobl wedi bod drwy flwyddyn anodd iawn, gyda chyfyngiadau eithriadol ar Covid-19 yn dod i ben wrth i'r pandemig gilio. Mae hwn yn amser i fyfyrto ac ystyried, ddim yn amser i ruthro drwy fesurau sydd wedi'u hystyried yn wael i

large or small, may be heavily restricted or even curtailed altogether. The effect on free expression will be substantial.

The report is short-term and politically driven. Policing should be very careful not to be drawn into the situation of being arbiters of which protests can go ahead, and become stuck in the middle. The policing of industrial action in the 1970s and 1980s reminds us that policing protests may cause long-term damage to the relationships between community and police.

Turning to the recommendations in the report, the recommendation that, chief constables should make sure that their legal services teams subscribe to the College of Policing Knowledge Hub's Association of Police Lawyers group by 31st December 2021 is acknowledged. North Wales Police are already subscribed to the Knowledge Hub, our force solicitor Phil Kenyon is the secretary and we hosted the annual conference two years ago.

The recommendation that by 31 December 2021, chief constables should ensure that their forces have sufficiently robust governance arrangements in place to secure consistent, effective debrief processes for protest policing is also acknowledged. We will review and map our governance structure to ensure it is robust and I am happy the force can achieve this within the given time frame, but I also believe that following every protest the force's Ethics Committee should be invited to consider the policing of the event.

The United Kingdom and its people have been through a very difficult year, with exceptional Covid-19 restrictions coming to an end as the pandemic recedes. This is a time for reflection and consideration, not a time to be rushing through poorly thought out measures to impose

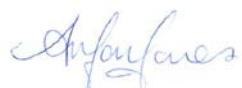
osod rheolaethau anghymesur ar fynegiant am ddim.

Gall cyfreithiau o'r fath amddiffyn gweinidogion a chorfforaethau rhag anghydweld y cyhoedd, ond pwysyddai'n dymuno byw mewn cymdeithas lle mae materion o'r fath yn arwain egwyddorion deddfwriaeth?

disproportionate controls on free expression.

Such laws may shield ministers and corporations from public dissent, but who would wish to live in a society where such matters are guiding principles of legislation?

Yn Gwir/Yours Sincerely

Arfon Jones

Comisiynydd Heddlu a Throsedd/ Police and Crime Commissioner